

Διήμερη επιστημονική συνάντηση της ΑΚΟΣ

«Η αποκωδικοποίηση του γονιδίου ανοίγει νέους δρόμους στην αντιμετώπιση του καρκίνου»

Η νέα διάσταση στην αντιμετώπιση του καρκίνου, είναι στενά συνδεδεμένη με την αποκωδικοποίηση του γονιδίου και την κατανόηση των μηχανισμών που οδηγούν στην ογκογένεση. Η αλματώδης πρόοδος που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια σε αυτό το πεδίο, επιτρέπει στην επιστημονική κοινότητα να εφαρμόζει αποτελεσματικές και εξατομικευμένες θεραπείες στον ογκολογικό ασθενή, σχεδιασμένες με βάση τις ανάγκες του και τον τύπο καρκίνου που αντιμετωπίζει.

Αυτό ήταν το βασικό συμπέρασμα που προέκυψε από τη διήμερη επιστημονική συνάντηση με τίτλο: «Η νέα διάσταση στην αντιμετώπιση του καρκίνου» με την οποία η αστική μη κερδοσκοπική εταιρία ΑΚΟΣ γιόρτασε την πεντάχρονη διαδρομή της.

Στο συνέδριο (3 & 4 Φεβρουαρίου, Αθήνα, Crowne Plaza) συμμετείχαν επιστήμονες απ' όλο το φάσμα των ειδικοτήτων που εμπλέκονται με τη φροντίδα του ογκολογικού ασθενή, εστιάζοντας στο μελάνωμα, στο μη μικροκυτταρικό καρκίνο του πνεύμονα, στους καρκίνους νεφρού, προστάτη, εντέρου, κεφαλής και τραχήλου αλλά και μαστού.

Η Πρόεδρος της ΑΚΟΣ ογκολόγος/ ακτινοθεραπευτής **Δρ. Δέσποινα Κατσώχη** επισήμανε: « Η εξατομικευμένη προσέγγιση στην ακτινοθεραπεία, διασφαλίζει ακρίβεια στην στόχευση και αποτελεσματικότητα στη θεραπεία. Οι σύγχρονες θεραπείες επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι: από τον μη-μικροκυτταρικό καρκίνο πνεύμονα, μαστού, προστάτη και το μελάνωμα έως μορφές καρκίνου όπως του παχέος εντέρου του νεφρού. Η διάγνωση και θεραπεία του καρκίνου έχει αποκτήσει νέα διάσταση, χάρη και στα σύγχρονα φάρμακα που στοχεύουν στις γονιδιακές βλάβες των νεοπλασματικών κυττάρων, ακόμα και για ασθενείς με προχωρημένη ή μεταστατική νόσο».

Στην εποχή της εξατομικευμένης θεραπείας στον μη μικροκυτταρικό καρκίνο πνεύμονα (ΜΜΚΠ) αναφέρθηκε η κα **Αγγελική Ράπτη**, Πνευμονολόγος εξειδικευμένη στον καρκίνο πνεύμονα Συντονίστρια Διευθύντρια 2ης Κλινικής Νοσοκομείο Σωτηρία η οποία επισήμανε: « Η μοριακή ανάλυση του όγκου τα τελευταία χρόνια έχει ανοίξει νέους δρόμους στην κατανόηση της βιολογίας του ΜΜΚΠ αλλά και του γονιδιακού του προφίλ. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν στην εισαγωγή νέων στοχευόντων παραγόντων στην θεραπευτική αντιμετώπιση του

ΜΜΚΠ με αποτέλεσμα τόσο την αύξηση της επιβίωσης όσο και την καλύτερη ποιότητα ζωής των ασθενών. Η ανοσοθεραπεία αποτελεί την σημαντικότερη εξέλιξη στην θεραπεία του ΜΜΚΠ την τελευταία διετία. Είναι μία πολλά υποσχόμενη θεραπευτική προσέγγιση, με φάρμακα που φαίνεται ότι μπορούν αυξήσουν σημαντικά την επιβίωση των ασθενών χωρίς σοβαρές ανεπιθύμητες ενέργειες. Η έρευνα συνεχίζεται σε όλους τους τομείς και τα επόμενα χρόνια αναμένεται να έχουμε στη διάθεσή μας αρκετούς νέους θεραπευτικούς παράγοντες»

Αναφερόμενος στις νεότερες εξελίξεις στο μεταστατικό μελάνωμα ο **Dr Δημήτριος Μπαφαλούκος**, Ογκολόγος – Παθολόγος, Πρόεδρος Εταιρείας Μελέτης Μελανώματος και Καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας σημείωσε: «Η ανοσοθεραπεία και οι εξελίξεις της αποτελούν την ναυαρχίδα στη θεραπεία του μεταστατικού μελανώματος και αποτελούν παράδειγμα εφαρμογής αυτής της θεραπείας και σε άλλους όγκους. Πολλές μελέτες βρίσκονται σε εξέλιξη είτε με τους αναστολείς των σημείων ελέγχου του ανοσοποιητικού (checkpoint inhibitors), είτε με την ογκολυτική ανοσοθεραπεία ή και με εμβόλια, μονοκλωνικά αντισώματα και κυτοκίνες. Γενικά το 2016 ήταν μια εποικοδομητική χρονιά για την θεραπεία του μελανώματος και την εξέλιξη της έρευνας σ' αυτόν τον τομέα. Επιβεβαιώθηκαν οι μακροχρόνιες επιβιώσεις στην μεταστατική νόσο, είτε με στοχευμένες θεραπείες, είτε με ανοσοθεραπεία, νέα φάρμακα προστέθηκαν στις προοπτικές μελέτες και νέοι συνδυασμοί είναι σε εξέλιξη. Όλα τα παραπάνω αυξάνουν την ελπίδα γιατρών, ερευνητών και ασθενών ότι είμαστε ένα βήμα πιο κοντά στη θεραπεία του μεταστατικού μελανώματος»

Η MD PHD, Παθολογοανατόμος κα **Κωνσταντίνα Φραγκιά Τσίβου** υπογράμμισε : «Η καταγραφή της αλληλοεπίδρασης του μελανοκυττάρου με τα κύτταρα του αμυντικού μηχανισμού του ανθρώπου στην περιοχή του όγκου κατά τα διάφορα στάδια εξέλιξής του, αλλά και στο λεμφαδένα 'φρουρό' που ελέγχει αμυντικά την περιοχή ανάπτυξης του μελανώματος, οδήγησε στην ανάπτυξη διαφόρων τύπων ανοσοθεραπείας οι οποίες συνδυαζόμενες και με 'στοχεύουσες' θεραπείες, έχουν καλύτερα θεραπευτικά αποτελέσματα»

Εστιάζοντας στον καρκίνο του προστάτη ο χειρουργός /ουρολόγος κ. **Βασίλης Σκουτέρης** τόνισε: «Η ευρεία χρήση του PSA που ξεκίνησε τη 10ετία του '90 στην Αμερική, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των ποσοστών επιβίωσης της νόσου από 70% το 1980, σε 100% σήμερα. Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε σήμερα με τον καρκίνο του προστάτη,

είναι ότι δεν υπάρχει κάποια απεικονιστική ή βιοπτική μέθοδος που να μας πληροφορεί με ακρίβεια τι βρίσκεται μέσα στο όργανο πριν αποφασίσουμε ποια είναι η κατάλληλη θεραπεία. Έτσι αναγκαζόμαστε να θεραπεύουμε όλο τον αδένα με αποτέλεσμα, ανάλογα με τη μέθοδο, να μειώνεται η ποιότητα ζωής του ασθενή σε μικρό ή μεγάλο βαθμό. Αυτό το κενό έρχεται να γεμίσει η τρισδιάστατη διαπερινεϊκή βιοψία προστάτη (“3D biopsy”), η οποία εφαρμόζεται διαδερμικά (δεν ενέχει κινδύνους λοίμωξης), προσφέρει ακριβή ιστολογική επιβεβαίωση και ταξινομεί τους ασθενείς κατάλληλα σε ποσοστό άνω του 95%. Ο διαχωρισμός των ασθενών επιτρέπει, όταν πληρούνται τα κατάλληλα κριτήρια, την ασφαλή εφαρμογή της ακριβής παρακολούθησης (accurate surveillance), της εστιακής θεραπείας (focal treatment), ή τέλος, της ολικής θεραπείας του οργάνου (χειρουργική αφαίρεση ή ακτινοβολία)»

Αναφερόμενη στην επίδραση της HPV λοίμωξης στην επιδημιολογία του καρκίνου κεφαλής και τραχήλου η MD γυναικολόγος/ μαιευτήρας **κα Ιωάννα Τσιαούση** σημείωσε: «Την τελευταία δεκαετία παρατηρείται σημαντική αύξηση των περιστατικών καρκίνων στόματοφάρυγγα η οποία αποδίδεται σύμφωνα με επίσημες διεθνείς μελέτες στην αύξηση καρκίνων στην περιοχή του στόματος που προκαλούνται από τον ιό των ανθρωπίνων θηλωμάτων -HPV. Έτσι ο ιός HPV φαίνεται ξεκάθαρα ότι δεν προκαλεί μόνο καρκίνο στη γεννητική χώρα αλλά μπορεί και μεταδίδεται μέσω του στοματικού Sex στο στόμα προκαλώντας καρκίνο στη βάση της γλώσσας στις αμυγδαλές και στον λάρυγγα. Οι διεθνείς μελέτες δείχνουν ότι ο ιός HPV προκαλεί το 40% των καρκίνων του στόματι φάρυγγα και το 24% των καρκίνων του λάρυγγα. Οι άνδρες προσβάλλονται περισσότερο σε 4πλασιο βαθμό σε σχέση με τις γυναίκες. Το στοίχημα της έγκαιρης διάγνωσης και αντιμετώπισης των HPV καρκίνων στη γεννητική χώρα των γυναικών έχει σήμερα κερδηθεί μέσα από το τεστ ΠΑΠ και τον εμβολιασμό. Στη χώρα του στοματοφάρυγγα αναζητείται η μέθοδος με την οποία θα μπορούμε να ανιχνεύουμε έγκαιρα τους καρκίνους σε αρχόμενο η και προκαρκινικό στάδιο προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά. Τα επιστημονικά στοιχεία των μελετών του εμβολίου δεν έχουν ακόμη αποδείξει ότι ο εμβολιασμός μπορεί να προλαμβάνει και τον καρκίνο του στοματοφάρυγγα.»

Τα αποτελέσματα της έρευνας της ΑΚΟΣ αναφορικά με τις αντιλήψεις και συμπεριφορές σχετικά με την πρόληψη στον καρκίνο κεφαλής και τραχήλου, παρουσίασε ο **κ. Πέτρος Βλασταράκος MD, MSc, PhD, IDO-HNS** (Eng. Χειρουργός Ωτορινολαρυγγολόγος Επιμελητής ΩΡΛ

Κλινικής ΜΗΤΕΡΑ): « Το κάπνισμα, το αλκοόλ, η λοίμωξη από τον ιό HPV, διατροφικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες, καθώς και η στοματική υγιεινή αποτελούν παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση καρκίνου στην κεφαλή και στον τράχηλο.

Η μελέτη της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρίας ΑΚΟΣ σε δείγμα 1058 ενηλίκων ανέδειξε την κεντρική θέση που κατέχει ο Φαρμακοποιός όσον αφορά την ενημέρωση για θέματα υγείας και τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τα θέματα αυτά. Είναι επίσης ενθαρρυντικό ότι η μέγιστη πλειοψηφία των ασθενών ευαισθητοποιείται είτε άμεσα είτε ταχύτατα σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωματολογίας στην περιοχή της κεφαλής και του τραχήλου, όπως λ.χ. πόνος ή πληγή στο στόμα, περίεργος πονόλαιμος, δυσκαταποσία, ανώδυνη τραχηλική διόγκωση, ωταλγία, ή βράγχος φωνής. Το τελευταίο αποτελεί πάντως το σύμπτωμα που δυνητικά αξιολογείται λιγότερο άμεσα από αρκετούς ερωτηθέντες, ενώ παράλληλα βασικός παράγοντας καθυστερημένης ευαισθητοποίησης σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωματολογίας στην περιοχή της κεφαλής και του τραχήλου αποτελεί η κατανάλωση αλκοόλ.

Οι γυναίκες φαίνεται γενικά να έχουν καλύτερα αντανακλαστικά, ευαισθητοποιούμενες ταχύτερα από της συμπτωματολογία στην κεφαλή και τον τράχηλο, ενώ ο γενικός Ιατρός ή ο παθολόγος καλούνται να αξιολογήσουν πρώτοι τη συμπτωματολογία αυτή. Αλλά και ο οδοντίατρος μπορεί να αποτελέσει βασικό πυλώνα αξιολόγησης αρκετών από τα συμπτώματα που εμφανίζονται κυρίως στη στοματική κοιλότητα και το στοματοφάρυγγα, αλλά και ενημέρωσης των ασθενών για τη σημασία της στοματικής υγιεινής αλλά και του ιού HPV. Δοθέντος ότι ο τελευταίος αποτελεί ολοένα και αυξανόμενο αίτιο εμφάνισης καρκίνου στο στοματοφάρυγγα, αλλάζοντας μάλιστα και την επιδημιολογία της νόσου, η πρωτοπαθής πρόληψη του ιού HPV μέσω του αντίστοιχου εμβολιασμού ίσως οδηγήσει σε μείωση της επίπτωσης του Ca στοματοφάρυγγα στο μέλλον»

Καταφατική απάντηση στο ερώτημα αν υπάρχει τρόπος να προστατευθούμε από την εμφάνιση νεοπλασιών δίνει η κα **Φλώρα Σταυρίδη MD, MSc, MRCP Παθολόγος Ογκολόγος Νοσοκομείου Υγεία και προσθέτει: «Σύμφωνα με τα νέα επιστημονικά δεδομένα της Παγκόσμιας Αντικαρκινικής Εταιρίας το 85% των θανάτων οφείλονται σε αίτια που είναι δυνητικά αναστρέψιμα! Η διατήρηση ιδανικού σωματικού βάρους, η μεσογειακή διατροφή, η συστηματική άσκηση, η αποφυγή καπνίσματος και αλκοόλ και η αποφυγή έκθεσης στην ηλιακή**

ακτινοβολία για μεγάλο χρονικό διάστημα προστατεύουν από την εμφάνιση νεοπλασιών. Επιπρόσθετα, η εκτέλεση προληπτικών εξετάσεων ανάλογα με το φύλο και την ηλικία καθώς και η λήψη βιταμίνης D εφόσον λείπει από τον οργανισμό θωρακίζουν τον οργανισμό μας και επικουρούν στο να ελαττώνουμε τον ατομικό μας κίνδυνο θανάτου. Η ζωή μας είναι στα χέρια μας!»

Και λίγα λόγια για την ΑΚΟΣ

Μια ομάδα επιστημόνων από το χώρο της υγείας και όχι μόνον, ίδρυσε πριν πέντε χρόνια την αστική μη κερδοσκοπική εταιρία ΑΚΟΣ, με στόχο την ενημέρωση, την πρόληψη και τη θεραπεία του καρκίνου. ΑΚΟΣ στα αρχαία ελληνικά σημαίνει θεραπεία σώματος και ψυχής.

Το έργο της ΑΚΟΣ είναι ταυτόχρονα κοινωνικό και επιστημονικό. Αφενός αναδεικνύει τη σημασία της πρόληψης στον καρκίνο προωθώντας παράλληλα έναν υγιεινό και ισορροπημένο τρόπο ζωής και αφετέρου στηρίζει τους ογκολογικούς ασθενείς αλλά και τους αποθεραπευμένους. Με τις επιστημονικές ημερίδες της ενισχύει τον διάλογο των ειδικοτήτων που ασχολούνται με τον ογκολογικό ασθενή ενώ με έρευνες που διενεργεί αποτυπώνει τις στάσεις και τις αντιλήψεις των πολιτών σε κρίσιμα θέματα υγείας.

Στις δράσεις της συγκαταλέγονται:

- ✓ Η Πανελλαδική εκστρατεία της με τίτλο: «Σπουδή στο ανθρώπινο σώμα- Πρόληψης έργα» για την ανάδειξη της σημασίας της πρόληψης στον καρκίνο.
- ✓ Η βραβευμένη ηλεκτρονική εφαρμογή Mastos, για την πρόληψη του καρκίνου του μαστού
- ✓ Το «Ημερολόγιο Αποθεραπείας», ένα βιβλιάριο μεταθεραπευτικής παρακολούθησης των αποθεραπευμένων από τον καρκίνο, το οποίο η ΑΚΟΣ διανέμει δωρεάν.
- ✓ Έρευνες της ΑΚΟΣ για το κάπνισμα, τη διατροφή και τα νοσήματα του στοματοφάρυγγα κ.α

Η ΑΚΟΣ προσεγγίζει τον ασθενή ολιστικά. Δεν εστιάζει μόνο στο πρόβλημα υγείας αλλά και στο περιβάλλον του ασθενούς: οικογενειακό, φιλικό και κοινωνικό. Γι' αυτό και τις δράσεις της ενισχύουν πολλές ειδικότητες (ψυχολόγοι, διατροφολόγοι κ.α)

5 χρόνια ΑΚΟΣ

Η πορεία συνεχίζεται...